

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Det kan også blive aktuelt at opbygge kortere videregående uddannelser på andre fagområder, f.eks. hvis universiteter og læreanstalter ikke ønsker at oprette bacheloruddannelser.

Deltidsuddannelser

Der er i dag kun få videregående uddannelser, der er tilrettelagt som deltidsundervisning (HD, ED, 1-sproglig korrespondent).

Et udbud af deltidsuddannelsespladser vil være et relevant tilbud til de mange lidt ældre ansøgere, der søger videregående uddannelse, især inden for humaniora og samfundsvidenskab.

Mange af disse ansøgere har fuldtidsjob og vil måske foretrække en uddannelse, der kan forenes med jobbet. Disse deltidspladser vil være væsentlig billigere end de sædvanlige fuldtidsuddannelser, fordi der ikke skal gives SU. Endvidere vil det være rimeligt med en deltagerbetaling, f.eks. svarende til, hvad der i dag gælder ved merkonomuddannelsen.

Til gengæld skal deltidsuddannelserne tilrettelægges, så de kan gennemføres sideløbende med et fuldtidsjob, og med en vis deltagerbetaling vil det være muligt som hovedregel at sikre plads til alle kvalificerede ansøgere på deltidsuddannelserne, sådan som der i dag er fri adgang ved HD- og merkonomuddannelserne.

Personer, der gennemfører en del af f.eks. en kandidatuddannelse på deltid, bør så vidt muligt have adgang til at fortsætte uddannelsen i den sædvanlige fuldtidsuddannelse. Herved bliver det muligt for personer, der på grund af adgangsbegrænsning ikke kan komme ind på en ønsket fuldtidsuddannelse, gennem deltidsuddannelse at kvalificere sig til senere optagelse på fuldtidsuddannelsen.

De nye tilbud om deltidsuddannelser skal også rumme mulighed for at tage *dele* af uddannelsen eller særlige enkeltkurser på deltidsbasis. Dette vil være med til at imødekomme de kommende års voksende behov for efter- og videreuddannelse.

Herved bliver udbygningen af deltidsuddannelserne et første skridt mod etablering af et egentligt system for åbent universitetsundervisning, som også vil kunne omfatte udvikling af systemer for fjernundervisning m.v.

Jeg vil i denne folketingsssamling fremsætte lovforslag om deltidsuddannelser.

11. Adgangsbegrænsningen: Nye adgangsbegrænsningsregler

Adgangsbegrænsningsreglerne er de regler, der angiver, hvem der skal optages, hvis der ved en uddannelse er flere ansøgere, end der er plads til. Disse regler, der stort set har været uændrede siden adgangsbegrænsningens indførelse, er i de senere år blevet udsat for en voksende og berettiget kritik, først og fremmest af følgende grunde:

- Den enkelte har meget få muligheder for at forbedre sine chancer, hvis studentereksamensgennemsnittet – uanset hvor gammelt det er – er for lavt.
- Reglerne tager (stort set) ikke hensyn til andre kvalifikationer end studentereksamensgennemsnittet. Derfor sker det ikke sjældent, at ansøgere, der ud fra en individuel bedømmelse synes særdeles velkvalificerede, afvises til fordel for mindre kvalificerede.
- Reglerne om erhvervs erfaring som kvalificerende er urimelige, fordi erhvervs erfaring som oftest er irrelevant for uddannelsen. Endvidere er reglerne komplicerede og besværlige at administrere.

Tiden er derfor nu inde til at ændre reglerne, så de bliver mere rimelige.

Jeg må understrege, at vi *ikke afskaffer adgangsbegrænsningen* ved at ændre adgangsbegrænsningsreglerne.

Skal vi have mindre adgangsbegrænsning, kan det kun ske ved at oprette flere uddannelsespladser, og jeg har ovenfor angivet, hvorledes dette kan ske.

Men de indlysende urimeligheder, der er i de nuværende adgangsbegrænsningsregler, må også fjernes, selv om vi ikke derved skaffer plads til flere.

Jeg vil ikke her komme med et detaljeret forslag til nye adgangsbegrænsningsregler, men vil angive nogle af de elementer, der kan indgå i et nyt regelsæt:

- 1) Der skal skabes bedre muligheder for, at de unge kan gå direkte fra studenter/hf-eksamen til en videregående uddannelse. Studentereksamensgennemsnittet skal fortsat kunne være udvælgelseskriterium for nybakte studenter og hf'ere.
- 2) Erhvervs erfaringskriteriet skal afskaffes. Lodtrækning skal under ingen omstændigheder anvendes.